Proč je potřeba zrušit výjimky z placení za odvádění dešťové vody?

Za déšť se neplatí. Za jeho odvádění kanalizací ale platíme už dnes – často nepřímo, aniž bychom to na účtu poznali. Náklady na odvádění dešťové vody z nemovitostí, které mají výjimku, jsou totiž zahrnuty do běžného stočného. Současná pravidla tak rozdělují náklady nespravedlivě a nemotivují nás k tomu, abychom dešťovou vodu zadržovali a využívali.

NÁRODNÍ PROVÁDĚCÍ PROGRAM · KONSORCIUM

NPP ČMOV 2024
NÁRODNÍ PROVÁDĚCÍ PROGRAM
Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3019 ze dne 27. listopadu 2024 o čištění městských odpadních vod

FAKULTA STAVEBNÍ ČVUT V PRAZE

VYSOKÁ ŠKOLA CHEMICKO-TECHNOLOGICKÁ V PRAZE

SOVAK
SDRUŽENÍ OBORU VODOVODŮ A KANALIZACÍ ČR

UNICORN

1. Co se děje s dešťovou vodou, která spadne na střechu domu?

Pokud ji nezachytíme, nevyužijeme nebo nenecháme vsáknout na pozemku, odtéká často do kanalizace.

V řadě měst se dešťová voda odvádí společně se splaškovými vodami z domácností, takzvanou jednotnou kanalizací. Při silnějších deštích však kanalizace nedokáže veškerou vodu pojmout, a proto se část směsi dešťové a splaškové vody vypouští přímo do řek a potoků, zpravidla bez čištění.

Čím méně dešťové vody do takové kanalizace přivedeme, tím menší je riziko znečištění našich řek.

Podívejte se na krátké video, které ukazuje cestu dešťové vody městem.
Otevřít video „Cesta dešťové vody ve městě 1/5“

2. Proč bych měl za odvádění dešťové vody platit?

Protože odvádění vody kanalizací není zadarmo. Kanalizaci je potřeba postavit, udržovat, čistit, opravovat a postupně obnovovat.

Tyto náklady vznikají bez ohledu na to, zda za odvádění dešťové vody platíme samostatně, nebo máme ze zákona výjimku.

Pokud má někdo výjimku, neznamená to, že za jeho dešťovou vodu nikdo neplatí. Náklady se „skrytě“ promítají do běžného stočného, které platíme za odpadní vody – zpravidla podle množství vody naměřeného vodoměrem.

3. Proč je současný systém nespravedlivý?

Zákon dnes stanovuje řadu výjimek. Za odvádění dešťové vody ze střech a dalších ploch například nemusí samostatně platit rodinné a bytové domy určené k trvalému bydlení nebo veřejné komunikace. Naproti tomu školy, úřady nebo firmy za tuto službu platí přímo.

Náklady na odvádění dešťové vody z osvobozených ploch se ale nerozpočítávají jen mezi ty, kteří výjimku nemají. Prostřednictvím běžného stočného je hradí všichni jeho plátci v daném kanalizačním systému: domácnosti, školy, úřady i firmy.

Takže i domácnost, která má výjimku, už dnes za odvádění dešťové vody nepřímo platí. Jen se její platba neodvíjí od velikosti střechy nebo zpevněných ploch, ale především od množství vody, které doma spotřebuje.

A dokonce i škola, která za svou dešťovou vodu platí přímo, se prostřednictvím běžného stočného podílí také na nákladech spojených s osvobozenými plochami.

4. Znamená zrušení výjimek, že budu platit více?

Možná ano, možná ne. Záleží na tom, kde bydlíte, kolik dešťové vody z vašeho domu odtéká do kanalizace a kolik běžně platíte na stočném.

Představte si rodinný dům se střechou a zpevněnými plochami o celkové výměře 200 m². Pokud z nich voda odtéká do kanalizace, po zrušení výjimky by se tato plocha promítla do přímé platby za odvádění dešťové vody. Přestože domácnost část těchto nákladů platí už dnes nepřímo, její celkové stočné se pravděpodobně zvýší.

Naproti tomu si představte panelový dům se 32 byty a střechou o výměře 320 m². V přepočtu na jeden byt připadá jen 10 m² střechy. Pokud do kanalizace neodtéká voda z dalších ploch, bude přímá platba v přepočtu na byt poměrně malá.

A protože se současně může snížit cena běžného stočného (vizte další otázku), mohou obyvatelé takového domu ve výsledku platit i méně než dnes.

5. Jak je možné, že někteří zaplatí více, ale jiní méně?

Zrušení výjimek samo o sobě neznamená, že kanalizace bude potřebovat více peněz. Už dnes totiž odvádí i dešťovou vodu z osvobozených nemovitostí a náklady na tuto službu již vznikají.

Změnou pravidel se náklady spravedlivěji rozdělí: místo toho, aby byla velká část nákladů na dešťovou vodu skrytá v běžném stočném podle vodoměru, bude se více platit přímo podle ploch, z nichž voda odtéká do kanalizace.

Zrušení výjimek samo o sobě prakticky nezvýší náklady na provoz kanalizace. Přibudou především administrativní náklady na evidenci ploch a uzavření smluv. Protože se však stávající náklady rozpočítají mezi výrazně větší množství zpoplatněné vody, **měla by cena stočného za jeden metr krychlový klesnout**.

O kolik skutečně klesne, bude záležet na konkrétní kanalizaci a množství nově zpoplatněných srážkových vod.

6. Co když budu dešťovou vodu zadržovat nebo využívat?

Představte si dva sousední rodinné domy. Z jednoho odtéká veškerá dešťová voda ze střechy do kanalizace. Druhý ji zachytává do nádrže, využívá k zalévání zahrady nebo ji nechává vsakovat do země.

Dnes ani jeden z nich neplatí za dešťovou vodu samostatně podle odvodňované plochy. Oba však přispívají na náklady kanalizace prostřednictvím běžného stočného. A majitel druhého domu tuto skrytou částku neušetří, přestože dešťovou vodu do kanalizace vůbec nepouští.

Zrušení výjimek by tuto situaci změnilo. Kdo dešťovou vodu do kanalizace neodvádí, neměl by za její odvádění platit samostatnou částku podle plochy. Kdo odtok omezí, měl by mít možnost odpovídajícím způsobem snížit i svou platbu. Běžné stočné za splaškové vody se samozřejmě platí dál.

7. Jak se bude platba počítat?

Stejně jako dnes u nemovitostí, které už za odvádění dešťové vody platí. Zohledňuje se velikost střech a dalších ploch, z nichž voda odtéká do kanalizace, jejich povrch a dlouhodobé množství srážek v daném místě.

Neplatí se tedy podle toho, kolik skutečně napršelo v konkrétním roce.

Pokud dešťová voda z určité plochy vůbec neodtéká do zpoplatněné kanalizace, nemá se tato plocha do platby zahrnovat. Při částečném omezení odtoku je důležité nastavit jasná pravidla pro případné snížení platby.

8. Co tím všichni získáme?

Zrušení výjimek má tři hlavní přínosy:

- **Spravedlivější placení:** náklady budou více odpovídat tomu, kdo a v jakém rozsahu kanalizaci využívá.
- **Motivaci k úsporám:** zadržování, vsakování a využívání dešťové vody se může vyplatit i finančně.
- **Čistší řeky a příjemnější města:** méně dešťové vody v kanalizaci znamená menší riziko přepadů znečištěných vod do řek, více vody pro zeleň a příznivější prostředí v letních vedrech.

Cílem není vybírat více peněz za déšť. Cílem je spravedlivěji rozdělit stávající náklady a zajistit, aby se vyplatilo dešťovou vodu neodvádět pryč, ale využívat ji tam, kde spadne.

9. Co když dešťovou vodu neodvádím do jednotné kanalizace, ale do oddílné dešťové? Budu také platit?

> Na oddílné dešťové kanalizace se zákon o vodovodech a kanalizacích, a tedy ani paragraf s výjimkami, zpravidla nevztahuje. V takovém případě záleží případná platba na podmínkách dohodnutých s vlastníkem kanalizace (často, ale ne vždy obcí), nikoliv na pravidlech pro stočné podle zákona o vodovodech a kanalizacích.

10. Souvisí tato změna s novou evropskou směrnicí?

Ano, ale není přímo nařízena Evropskou unií.

Nová evropská směrnice o čištění městských odpadních vod požaduje výrazně omezit znečištění řek při deštích a podporuje opatření, která zabraňují zbytečnému přítoku dešťové vody do kanalizace.

Zrušení výjimek je jedním z nástrojů, kterými může Česká republika těchto cílů dosáhnout.

Národní prováděcí program

ke Směrnici o čištění městských odpadních vod

NPP ČMOV 2024

NÁRODNÍ PROVÁDĚCÍ PROGRAM

Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2024/3019 ze dne 27. listopadu 2024 o čištění městských odpadních vod

Řešitelské konsorcium

FAKULTA STAVEBNÍ ČVUT V PRAZE

ČVUT v Praze, FSv

doc. Ing. David Stránský, Ph.D.

VYSOKÁ ŠKOLA CHEMICKO-TECHNOLOGICKÁ V PRAZE

VŠCHT Praha

prof. Ing. Jan Bartáček, Ph.D.

SOVAK

SDRUŽENÍ OBORU VODOVODŮ A KANALIZACÍ ČR

SOVAK ČR

Ing. Vilém Žák

UNICORN

UNICORN

Ing. Jan Prášek, Ph.D.

Více informací: https://www.smernice-cov.cz

Kontakt: https://www.smernice-cov.cz/kontakt